

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Non Fallax

Segneri, Paolo
Pinamonti, Giovanni Pietro

Coloniæ, 1706

VD18 12375713-001

Consideratio VII. De nihilo, quod sumus, comparati cum sanctis in hac vita etiamnum degentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50799](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50799)

prout id potes ; Domine ! *ut videam.*
 Marc. 10. 52. adauge in me claram
 imperfectionum inearum notitiam, ut
 omnem meum fastum extinguat, &
 supercilium deinceps levare non au-
 deam, méque non æstimem plus,
 quàm purum *nihil*. Cùmque hoc nec-
 dum sufficiat, fac insuper, ut, qualem
 me agnosco, talem me tractem, & ab
 aliis amore tui tractari exoptem.

CONSIDERATIO VII.

Pro Die Sabbathi.

Cum *nihilo*, quod sumus, comparati
 cum Sanctis, & cum Deo
 ipso.

PUNCTUM I.

*Compara te cum DEI Servis, etiamnum in
 hac vita degentibus.*

I. **C**onsidera, quòd, licèt fingamus,
 tuum esse omne bonum quod
 habes,

habes. à natura, vel gratiâ, illud ipsum tamen
 adeò sit parcum, ut, si in comparationem ve-
 niat, peccitus evanescat : unde quacumque
 ex parte te intuearis, semper es merum *nihil*,
 nec habes, quo tua se superbia tueatur. Com-
 para te igitur cum Sanctis, etiamnum in vita
 degeantibus. Quis, quæso, magnitudinem Gra-
 tiæ, fidem, charitatem, indefessum Deo pla-
 cendi studium, puritatem, obedientiam, odi-
 um sanctum sui ipsius, cæterasque virtutes in
 eorum cordibus radicatae satis æstimet? *Nu-
 mera stellas, si potes. Gen. 15. 5.* Facilius foret,
 numerare stellas cœli, quàm virtutes, dona,
 & actiones illustres tot servorum Dei, in
 claustris, in eremis, in mundo ipso, inque
 omni hominum conditione ac statu viven-
 tium. Compara jam, si lubet, tuas cum illis
 virtutes. Nunquid autem agnoscis, hoc a-
 liud non esse, quàm casas lateas, puerorum
 ludo formatas, cum templo ac palatio aureo
 Salomonis velle comparare? *Respicit homi-
 nes, & dicit, peccavi! Job. 33. 27.* Profectò
 si comparationem istam institues, cristas
 contiaud demittes, vultumque præ rubore in
 terra defiges, *& dicas, peccavi!* virtutes tuæ
 tot infectæ defectibus apparebunt, ut, si à po-
 tiori earum parte, quæ sub aspectum cadit,
 appellatio faciendâ sit, vitia potius, quàm
 virtutes dici mereantur? *Sanctorum virorum
 comparatione se pensans, iniquum se esse depre-
 hendit, ait S. Gregorius: supra prædicta ver-
 ba.*

ba. Quantumvis se comat puella rustica, & conetur nitidè loqui, ubi tamen ad aulam venerit, omnibus risum movet, visisque tot cultissimis matronis, & nobilissimo gynæceo rusticitatem suam, inorésque incultos nolens volens agnoscit. *Vidi Monachos, non sum ego Monachus*: vidi, quomodo Deo serviat, ego autem Servi Dei, ajebar quidam, nomen non mereor. Quod si tota, tamque ampla Terræ Sphæra, cum Cælo comparata, non est, nisi unicum Punctum, quantulus eris tu, miselle, comparatus cum cælo totius Ecclesiæ? Non es nimirum nisi punctum, & quidem inflatum, ac superbiâ tumens, quod undequaque nihil est, & tamen vult grande corpus videri.

PUNCTUM II.

Compara te cum Sanctis in cælo.

II. Considera, omnes simul in terra Sanctos non amare Deum amore tam perfecto, quo infimus Beatorum illum amat, quia, ut docet S. Thomas 2. 2. quæst. 24. art. 7. ad 3. amor proveniens ex clara Dei visione incomparabiliter superat amorem, qui provenit ex cognitione obscurâ fidei. Si igitur nihil es in comparatione cum Sanctis totius Ecclesiæ, quid eris in comparatione cum Sanctis in cælo? Cogimur profectò ingenuè fateri, nos esse peccatores: *Respiciet Sanctos, & dicet, peccavi.* Confer ergo charitatem tuam cum beatissimo illo amoris incendio, quo

quo Angeli & Beati omnes conflagent; nunquid contrauò advertis; illam longè esse minorem, quàm si scintilla, jam semè extincta, cum uniuersis Mundi fornacibus, & cum igniuomis montibus comparatur? Quòd si altius tollas obrutum, & usque ad sanctissimæ Virginis thronum te conferas, quæ sola omnem reliqui Paradisi pulchritudinem continet. *Decora, sicut Ierusalem.* Cant 6, 3. Nullum omninò tui vestigium apparebit, idque adhuc amplius, si longius progrediendo mentis oculos conuertas in ipsam Christi Jesu humanitatem, quæ in una ex Diuina Personis subsistit, & per ineffabilem cum sanctitate increata unionem est sancta; tum enim uerò te in teipso non amplius inuenies; *Appensus enim in hac statera inventus est minus habens, quam nihili* & quoquam Sol noster Planetarius minimas etiam atomos conspicuas facit, Sol tamen ille Empyreus excelsas etiam sanctitatis creatæ moles ita absorbet, ut iustar *nihili* aspectum effugiant. S. Franciscæ Romanæ ut legitur in ejus uita l. i. cap. 14. Vultus Angeli Custodis seruebat pro nitidissimo speculo, in quo omnes suas imperfectiones intuebatur, atque idè, postquam ad formosissimæ illius faciei aspectum admissa est, cepit multò, quàm ante demissius de se ipsa sentire. Quid autem, quæso, in nobis intueremur, si ipsius Christi Jesu facies pro speculo nobis seruiret? Intueremur nimirum abyssum tam profundam
 fragi-

fragilitatis & defectuum, ut non nisi Divinus oculus sua illum perspicaciâ perscrutari & comprehendere possit: *Imperfectum meum viderunt oculi tui, non alii.* Ps. 138. 16.

PUNCTUM III.

Compara te cum Deo.

III. Considera, te incomparabiliter magis vilem & contemptibilem esse, si cum Deo ipso, cum immensâ ejus magnitudine, & cum infinitâ ejus gloriâ in comparationem venias: *Omnes gentes, quasi non sint, sic sunt contra te, & quasi nihilum, & inane, reputatae sunt ei.* Isa. 40. 17. Omnes creaturæ & existentes, & possibiles, sunt quasi non sint, si comparentur ad illam lucem immensam, & ad illud pelagus omnis boni. Et hoc est, quod ita humiles reddit omnes Sanctos in Terra, & omnes Beatos in Cœlo, Divina scilicet Essentia, quam, ubi uno oculi ictu, & fulguris instar vidisset Isaias, exclamavit: *Va mihi, quia vir pollutis labiis ego sum, & Regem Dominum exercituum vidi oculis meis, c. 6. 5.* Postquam magnus exercituum Deus tenuem Majestatis suæ aspectum mihi indulgit, totus obmuresco, ad eum vilem & sordidum me video ante ipsum: *Sancti enim, quanto magis Divinitatis interna prospiciunt, tanto magis se nihil esse cognoscunt.* S. Greg. l. 18. moral. cap. 33. Unde cognitio sui ipsius sine cognitione Dei perfecta esse non potest. *Noverim te, noverim me, ut amem te, & contemnam me,* dicebat merito S. Augustin. Videa

Viden igitur, qualis entitacula sis cum omni eo bono, quod habes, es instar atomi undique circumfusæ immensâ abyssio perfectionum, quæ tibi desunt, & Deo insunt, es punctulum non notabile, & penitus insensibile. Complezum ex te & Deo non est siclo plus, quàm Deus solus; *Ipse est omnia*, Eccles. 41. ex versione Gregorii; cumque ipse sit omnia, tibi non superest aliud, quàm *nihil*; ipse est, quod est, tu verò id es, quod non es. Prosternere igitur, prosternere, ô Babylonia confusionis, ô maledicta superbia! *Cecidit cecidit Babylon magna*. Apoc. 18. 2. Cum enim homo absolutè nihil sit cum eo, quod habet ex se, & comparativè pariter *nihil* sit, etiam cum omni eo, quod habet à Deo, cur ergò gloriatur? *Gloria tua nihil est*. Joan. 8. 54. Ita, ita est, de *nihilo* gloriare: *Ego abyssus vanitatis, ignorantiarum & nihili, tu abyssus veritatis, sapientia, bonitatis, & rerum omnium; Deus meus, & omnia*? Ita de se sentiebat humillimus Franciscus: vide *Vadialogum* in opusc.

Praxis

Erga Deum.

INihil aliud magni æstimes, quàm Deum, & quæ Dei sunt, contemnendo te ipsum, atque res omnes creatas; *Quod æternum non est, nihil est.*

II. Intuere dona Dei in te, velut rem alienam, quæ, dū te ornat, tuæ te miserix admonet. Paupercula fœmina, quæ mutuato vestitu

stiru

stieu vadit ad Ecclesiam, cum proprium non habet, non se circumspicit, velut pulchra, sed erubescit, velut indiga.

III. Substerne te Deo, velut vile mancipiū, tibiq; ipsi irascere, quando divinæ providentiæ dispositiones molestæ & graves tibi accidunt: *Nonne Deo subjecta eris anima mea? Pl. 61. 2.*

IV. Age gratias Deo, post peractum quodvis opus bonum, velut ob eleemosynam inopiæ tuæ liberaliter datam.

V. Obstupescce, quod, dum Sancti in Cælo & in terra se profundissimè coram Deo humiliant, ob dependentiam, quam ab ipso habent, & ob vilitatem, quam habent ex *nihilo* suo, tua tamen cæcitas inveniat, unde se extollat? *O incognitum nihil!* dicebat beata Agatha de Fulginio. *O incognitum nihil!*

Erga teipsum.

I. Ama silentium, & audire magis, quàm loqui.

II. Cum laudaris, erubescce, ob diversum longè Dei de te iudicium, quod suo tempore manifestabitur: & tunc implebitur dictum illud Thren. 3. 8. *Omnes, qui glorificabant eam, spreverunt illā, quia viderunt ignominiā eius.*

III. Cave, exaggeres mala, quæ pateris, ne aliorum charitatem ad commiserationem tuique æstimationem moveas.

IV. Conare, ut displicentiam concipias ex honore accepto, & cogita, virtutem tuam nimis esse debilem ad vincendum etiam minimum motum vanitatis.

V. Ad-

V. Admirare indomitam passionum tuarum vehementiam: montes ignivomi quiescunt interdum; sed cupiditates tuæ nunquam quiescunt.

Erga proximum.

I. Cum quis te reprehendit, fac, ut credas, eum jure id facere; parum enim prodesset, linguam cohibere, & corde murmurare.

II. Bene de omnibus loquere; qui enim verè humilis est, non sentit malè, nisi de se.

III. Ad primum quemvis sinistri de aliis judicii motum indignare tibi ipsi, quòd videas festucam in aliis, trabes autem in te non videas.

IV. Cum vides, alium palam peccare, crede, te longè pejora acturum, si fores ejus loco: vitis se erigit, dum fulcro adhæret; cum hæc subtrahitur, videbis illam continuò serpere per terram, non secus ac cæteras, quæ fulcrum non habent.

V. Cum audis, alios vituperari, cave tibi complaceas velut immunis eo defectu; familiare enim est superbis, aliorum depressione extolli.

Oratio ad sanctissimam Virginem, ut nobis impetret humilitatem.

○ Virgo purissima, O Mater sancti amoris, quæ humilitati debes omnem magnitudinem tuam! non invenio meliorem titulum, subeundi conspectum tuum, quàm supplicandi tibi, ut expugnes superbiam meam: hæc est hostis

Consideratio VII. 95

hostis tuus, & hostis Filii tui; qui, ut eam funditus deleteret, divinitatem suam usque ad unionem cum *nihilo* nostro, & humanitatem usque ad mortem Crucis demisit. Convertite igitur, O benignissima Mater amabilissimos oculos tuos in me miserum! *Illos tuos misericordes oculos ad nos convertite.* Non peto aliud, quàm unicum à te obtutum; aspice in me, & siquidem materna tua viscera sinunt, ut videas miseras meas, & tamen nullo earum sensu tangaris, lubens acquiescam, & luctari pergam cum miseriis meis: sed non permittet illud innata tibi pietas, neque officium Advocatae & Matris, quod tibi filius tuus moriturus, cum supremum tibi loqueretur, imposuit: supplico tibi igitur per omnes hos titulos, & per illam complacentiam, quam habet sanctissima Trinitas in anima tua immaculata, ut in me extirpare velis omnem vanam estimationem mei, omnemque mundani honoris affectum. Tota mea gloria sit, dari gloriam Jesu, ac semper profiteri, quòd sim peccator, quodque hæc ipsa bona, quæ ex ejus gratia possideo, ad divinam ejus magnitudinem sint merum *nihil*. Fac, ut hæc veritas, quam tuo me exemplo docuisti, ita à me exerceatur, ut possim aliquando Deum tecum in Cælo magnificare, eique gratias agere, quòd animam adeò miseram, qualis est mea, tam benignè respicere dignatus sit.

Amen.

IN-